

ZÁPIS PRACOVNÍ SKUPINY PRO PEČUJÍCÍ OSOBY

24. března 2010, Hradec Králové

OSOBNÍ ASISTENCE PRO DĚTI VE ŠKOLE

podkladem k diskuzi byl přiložený dokument z roku 2007 (citován na konci zápisu)

Po celou dobu výuky by měla asistenci (podmínky pro výuku) zajistit škola (včetně přestávek, pomoci při hygieně a stravě). Vyplývá to ze školského zákona: škola má zajistit výuku odpovídající individuálním potřebám dítěte.

Osobní asistence supluje pedagogickou asistenci, neboť pro ni není v resortu školství dostatek financí. Ve srovnání s ostatními kraji zajišťuje Královéhradecký kraj velký počet pedagogických asistentů.

Soukromá škola dostává dotaci na asistenta pedagoga na čtyři hodiny denně (doba, kdy probíhá výuka). Navíc pouze pro jednoho pedagoga denně. Je nemožné, aby to zvládl, pokud má ve třídě šest dětí s postižením. To vede k tomu, že ta samá osoba je čtyři hodiny zaměstnána jako pedagogická asistentka a čtyři hodiny jako osobní asistentka. Na pět dětí s postižením by měli být čtyři dospělí pracovníci.

Obvykle jsou ve třídě dva učitelé a jeden asistent. Nechť je jeden učitel, který bude řídit výuku, a dva asistenti.

Pro pedagogické asistenty jsou určeny velice nízké dotace. Asistenti jsou velmi špatně placeni. Nevykonávají tuto práci téměř žádní muži, přitom je také velmi fyzicky náročná. S tím dříve velmi pomáhala civilní služba.

Asistent pracující na dělené úvazky (osobní, pedagogický) musí také absolvovat dvojí vzdělávání, má potíže s dovolenou (ze školství více) atd.

Mnoho dětí (i s intelektovými předpoklady) není přijato do základních škol (integrováno), neboť „škola nemá podmínky“ (schody apod.).

Pokud by se dotační prostředky převedly pod resort školství a platila se (pedagogická) asistence pouze z jednoho zdroje, nebude možné využívat současné zdroje od rodičů (příspěvek na péči) a stát by musel zvýšit dotační prostředky pro zajištění asistence.

Bylo by dobré, aby kraj podporoval poskytovatele metodicky, např. svolal setkání stejných služeb (jako bylo kdysi k osobní asistenci). Je potřeba, aby zde byl jasný požadavek, čemu se chtějí poskytovatelé věnovat, aby sami určovali témata.

Návrhy

Ideálním stavem by bylo zajistit potřebnou podporu formou pedagogické asistence: odpadly by komplikace s dvojitými úvazky, s kombinací provozu školské a sociální služby, zmizela by nespravedlnost hrazené a nehrazené asistence ve škole.

Podpořit, aby asistenci vykonávalo více statných mužů.

Podporovat poskytovatele formou metodických setkání, výměny zkušeností (aktuálně např. k vykazování služeb).

PŘÍŠTÍ TÉMA – POZOR, ZMĚNA TERMÍNU

5. května, 9:00 až 11:00 – projednání závěrečné zprávy ze skupiny

ZAPSAL

Milan Šveřepa

msverepa@kr-kralovehradecky.cz, 495 817 594

www.socialniprojekty.cz

PŘÍTOMNI

G. Bártlová, M. Červinková, K. Erlebachová, I. Mikušová, J. Potočková, M. Urbanová, I. Vašáková (APLA HK), M. Šveřepa

PŘÍLOHA

podklad k jednání (materiál z června 2007)

OSOBNÍ A PEDAGOGICKÁ ASISTENCE

Existuje velká skupina dětí se zdravotním postižením, které pro plnohodnotné vzdělání potřebují službu osobního nebo pedagogického asistenta.

V Královéhradeckém kraji jich je kolem tří set.

Osobní nebo pedagogický asistent pomáhá s dopravou dětí do školy, asistuje jim při vyučování, pomáhá s osobní hygienou a stravováním.

SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA ROZEZNÁVÁ DVA DRUHY ASISTENCE:

osobní asistence

- sociální služba podle zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění
- najímá si ji rodič dítěte
- hrazena z příspěvku na péči a z dotací veřejných rozpočtů
- zajišťuje ji poskytovatel služby, zpravidla jiná organizace než škola

pedagogická asistence

- pomoc učiteli či učitelce podle vyhlášky č. 73/2005 Sb., v platném znění
- zajišťuje ji škola
- hrazena ze školských prostředků; pro soukromé školy vypisuje MŠMT dotační program pro financování pedagogické asistence

HLAVNÍ NEVÝHODY SOUČASNÉHO STAVU

spojené s osobní asistencí:

- nevyjasněné postavení asistenta nebo asistentky ve škole (podřízenost vedení školy, odpovědnost za dítě, odpovědnost za škody)
- finanční spoluúčast rodičů vede k tomu, že raději službu nezaplatí a dítě tak přichází o potřebné vzdělání (zůstává doma, ve škole nezvládá výuku)
- nejisté financování (formou dotací na sociální služby)
- osobní asistent nebo asistentka ve škole obvykle pomáhá více dětem zároveň – to způsobuje potíže v kvalitě služby (podle zákona a standardů) a ve financování (rozpočítávání podílu uživatelů)
- dle vyhlášky č. 505/2006 Sb. má být úhrada uživatele stanovena na základě spotřebovaných úkonů; vzhledem k potřebnosti jednotlivých úkonů během výuky a přestávek, může být skutečná výše úhrady minimální v poměru k času, po který je asistent s dítětem (asistent je s dítětem při vyučování, ale po delší časové úseky „pro něj nic nedělá“)
- nemocnost dětí: poskytovatelé tuto situaci řeší stanovením úhrady paušální částkou nebo rozpočítáváním úhrady mezi více uživatelů (jeden asistent na více dětí); tato řešení nejsou v souladu se zákonem o sociálních službách
- poskytovatel osobní obvykle stanovuje časové vymezení služby podle délky vyučování, tomu odpovídá personální zajištění; dle zákona se však jedná o službu bez časového omezení

spojené s pedagogickou asistencí:

- nerovnoměrné rozložení pedagogické asistence (ne každá škola, která ji potřebuje, ji používá a umožňuje tak dětem vzdělání)
- pedagogická asistence nevykonává některé činnosti, které jsou pro dítě ve škole nezbytné (pomoc se stravou a s hygienou)

v kombinaci:

- nespravedlivý stav vůči rodinám ve školách, které nemají pedagogickou asistenci – musí hradit osobní asistenci, zatímco pedagogická je bezplatná

ZPŮSOBY ŘEŠENÍ

- jasně legislativně vymezit, že asistence ve školách je záležitostí školství
- do náplně pedagogické asistence zahrnout pomoc s hygienou a stravováním, které jsou pro děti nezbytné
- zajistit plné financování pedagogické asistence v závislosti na potřebách dětí

Zpracoval

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

Milan Šveřepa

msverepe@kr-kralovehradecky.cz